

● S SEJE PREDSEDSTVA OK SZDL

Ljubljano bi morali primerjati z mesti v razvitem svetu

Predsedstvo občinske konference SZDL je na 12. seji, ki je bila v ponedeljek, 26. septembra, obširno spregovorilo o uresničevanju programov Komunalne skupnosti ljubljanskih občin. O tem je bil v poročilo strjen zapis, objavljen v delegatskem gradivu za delgate mestne skupščine, ki ga bodo na sejah zborov obravnavali 13. oktobra 1988.

Poročilo je pripravil mestni komite za komunalno gospodarstvo, promet in zveze. Poročilo je pravzaprav povzetek poročil, ki so jih pripravile strokovne službe. Zato je temu primerno zgoščen in izčrpen, brez ocene delovanja delegatskega sistema v komunalni skupnosti in brez podrobnejših poročil za vsako ljubljansko občino posebej.

To je nekaterim članom predsedstva narokovalo, da so gradivo ocenili kot za delegate manj primerne. No, na pomoč sta priskočila Armand Kopitar in Danijel Žitnik, predstavnika komunalne skupnosti ljubljanskih občin, ki sta gradivo podrobneje pojasnila.

Razprava se je tudi tokrat pretežno sukala okrog starih slabosti, ki se v ljubljanski komunalni iz leta v leto nadaljujejo. Predvsem so to neizdelani kriteriji in normativi, po katerih bi lahko merili, ali je to veliko število izvajalskih organizacij v Ljubljani in z množico živega dela primerno, ali je morebiti vsega preveč in prevelika finančna obremenitev. Zato je bilo med drugim tudi rečeno, da bi se moralo naše mesto na tem področju primerjati z podobnimi mesti v razvitem svetu. Tako bi šele lahko ugotovili, ali so sedanji občutki, da je komunalnih izvajalskih delovnih organizacij preveč, da je v njih preveč zaposlenih

izvajalskih delovnih organizacij preveč, da je v njih preveč zaposlenih in da so njihove storitve predrage, pravilni ali ne. Mar ne bi bilo gospodarnejše, da bi več storitvenega dela koristili s prostega trga, glede na potrebe in možnosti seveda. Tako pa o vsem govorimo na pamet, nekako po občutkih in seveda to, da denarja prav za vse dejavnosti primanjkuje. Redne oblike zbiranja sredstev ne zadostujejo, preveč pa je tudi nediscipline. Bilo je rečeno, da ni primerno, da se za financiranje človekovega bivalnega in delovnega standarda zbirajo sredstva s samoupravnimi sporazumi. Tu ne more biti prostovoljnosti, sleherni delovni organizacija mora biti sposobna, da plačuje ceno lokacije v slovenskem glavnem mestu, ali pa v njem ne more biti. Teško je razumeti, da je samoupravni sporazum o temeljnih plana komunalne skupnosti ljub-

ljanskih občin za obdobje 1986-1990 podpisalo le 56 odstotkov delovnih organizacij, sredstva pa od teh združuje le dobra polovica. Priliv sredstev iz tega naslova je bil namreč lefos dosežen le 40 odstotkov. Da bi omilili ta velik izpad sredstev in deloma izenačili položaj tistih OZD, ki združujejo sredstva za te namene, je bila v drugi polovici preteklega leta uvedena diferencirana cena vode in odvedene vode (pribitek k ceni) za vse tiste OZD, ki tega prispevka ne plačujejo.

Težave na področju komunalnih dejavnosti pa povzročajo tudi neprehtane delegatske odločitve, katerih pa prav gotovo ne bi bilo, če bi imeli neke trdne normative, podlage in primerjave. Tako so na primer delegati mestne skupščine s pregledovanjem sprejeli sklep o uvedbi nove proge mestnega potniškega prometa, za katero se je že vnaprej vedelo, da bo povzročila veliko izgubo. Mestni potniški promet sodi danes med največje izgubarje med komunalnimi organizacijami. Drugi primer: Delegati mestne skupščine so sprejeli spremembo odloka o ravnanju z odpadki, po katerem mora kupovati kontejnerje za smeti Komunalno podjetje TOZD Javna higijena, ta pa teh sredstev preprosto ne more zbrati. V ljubljanskih občinah pa so brez kontejnerjev še številna gospodinjstva, ki smetijo žal ne ulic, ki se jih da lepo pomesti, temveč naše zelene površine. Še bi lahko naštevali nesmisle v tej naši Ljubljani. Radi bi mnogo več, kot finančno in organizacijsko zmoremo. Zato se bomo morali v Ljubljani počasi sprijazniti tudi z nekoliko slabšim standardom, kot smo ga imeli doslej. Verjetno bodo v prihodnje zelence manjkali pokošene, drevesa v mestnih parkih slabše vzdrževana, ko pa bo zapadel sneg, se bomo morali z njimi spoprijeti tudi sami.

S. G.

● PO SKLEPU PREDSEDSTVA OK SZDL

Sklicana 3. seja občinske konference SZDL

Predsednik občinske konference SZDL Niko Lukež je na podlagi sklepa 11. seje predsedstva OK SZDL sklical 3. sejo občinske konference SZDL, ki bo v četrtek, 6. oktobra, ob 16.30 v dvorani Edvarda Kardelja, Proletarska 1.

Osnovna točka dnevnega reda seje občinske konference je Uresničevanje razvojnih planov krajevnih skupnosti. To je gradivo, ki je nastalo po zapisih iz lanskih obiskov po krajevnih skupnostih, na katerih so predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij občinske skupščine in izvršnega sveta ugotavljali realizacijo sklepov in stališč, sprejetih ob lanskoletnih obiskih. Hkrati pa so se na teh obiskih seznanili z novimi problemi v posameznih krajevnih skupnostih, tako na področju uresničevanja programov krajevnih skupnosti, delovanja krajevnih samouprave, družbenopolitičnih organizacij in delegatskega sistema. Na sestankih so glede na želje krajevnih skupnosti sodelovali tudi zunanji udeleženci. Od teh so na primer predstavniki komunalne skupnosti ljubljanskih občin sodelovali na obiskih v prav vseh krajevnih skupnostih.

Tako zbrano gradivo, z naslovom Aktualna vprašanja uresničevanja razvojnih planov krajevnih skupnosti, je 12. septembra obravnavalo predsedstvo občinske konference SZDL, ga iz osnutka preoblikovalo v predlog in sprejelo sklep o sklicu seje občinske konference SZDL, na kateri bo to gradivo osrednja tema.

O gradivu so člani predsedstva menili, da ga je treba, še dopolniti z zapisi iz manjkajočih KS in v njem nekoliko bolj poudariti vlogo družbenopolitičnih organizacij, zlasti socialistične zveze in tako kot lani naj izvršni svet k gradivu pripravi pregled opravljenih del po krajevnih skupnostih v tem letu. V razpravi je bilo slišati še veliko zanimivega. Tako na primer, da so krajevne skupnosti premalo realno ocenile opravljena dela v obdobju od zadnjih obiskov in da so preveč »štartali« le s problemi in odpirali še nove. Na letošnjih obiskih se je na primer veliko govorilo o problemih s področja družbenih dejavnosti (problem šol, telesne vzgoje, zdravstva...) medtem, ko se je na lanskih obiskih govorilo izključno o komunalnih zadevah. Stanje družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v krajevnih skupnostih je zaskrbljujoče, ker vse miruje. Na obiskih ni bilo zaznati razvoja. Ni prav, da nekatere krajevne skupnosti želijo imeti prav vse, kar ima občina, da hočejo postati nekakšne miniaturne občine. Razpravljalci so med drugim ugotovili tudi, da sta slabo obveščanje in informatika krivi mnogim težavam in slabemu delu v krajevnih skupnostih.

S. G.

Kam gre denar za zaklonišča?

Iz oddelka za družbene prihodke naše občinske uprave smo dobili pobudo, da v naši skupnosti zapišemo, kako je v Ljubljani za gradnjo zaklonišča, za katere plačevalci prispevkov pogosto sprašujejo. Povedali so nam, da je prav zdaj v delegatskem gradivu za mestno skupščino informacija o graditvi zaklonišča na območju ljubljanskih občin. Del te povzemamo:

Glede na namen imamo javna zaklonišča, zaklonišča organizacij združenega dela, hišna in družinska zaklonišča ter skupna zaklonišča.

Javnih zaklonišč imamo v naši občini 12 s skupno zmogljivostjo 2440 mest. Pet od teh je danih v najem.

Zaklonišče OZD in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti (šole, vrtci, zdravstveni domovi...) imamo v naši občini 118 s skupaj 16053 zakloniščnih mest.

Zaklonišče v stanovanjskih zgradbah imamo 102 s skupaj 17078 mest.

Skupnih zaklonišč je v vsej Ljubljani le nekaj s skupno 1650 zakloniščnih mest. Zaradi vrste problemov. Od gradnje do vzdrževanja, se v lanskem letu teh vrst zaklonišč ni gradilo.

Družinska zaklonišča so zaklonišča v družinskih stanovanjskih hišah, ki so jih začeli graditi z uveljavitvijo odloka za ljubljanske občine leta 1973. Za gradnjo teh zaklonišč je bilo v Ljubljani izdanih preko 2000 soglasij (179 v letu 1987). Ugotovljeno pa je, da okrog 70 odstotkov vseh zasebnih graditeljev kljub soglasju k dovoljenju o obvezni graditvi zaklonišča teh ne zgradi.

Mestni sekretariat za ljudsko obrambo je v letu 1987 opravil 93 pregledov. Izdanih je bilo 41 odločb o odmeri prispevka investitorjem, ki zaklonišča niso zgradili.

Javna zaklonišča se gradijo s sredstvi iz prispevkov, ki se zbirajo na posebnem računu. Prispevki za gradnjo zaklonišč so naslednji:

- 3% letne stanarine oziroma najemnin
- 0,06% letno od nabavne vrednosti stavb ali poslovnih prostorov
- 3% od skupne cene gradbenega dela stavbe, ki ga plačajo investitorji, ki so oproščeni gradnje zaklonišč

Z navedenimi prispevki je bilo v letu 1987 (od 1. 1. do 31. 12.) zbranih 764.872,892 din.

V naši občini je bilo lani zgrajeno zaklonišče pod servisnim objektom na Papirniškem trgu na Vevčah. Zaklonišče ima 300 mest, od tega 240 kot javno zaklonišče, 60 mest pa za soinvestitorja Papirnico Vevče. Zaklonišče je dvonamensko. Uporabljala ga bosta krajevna skupnost in taboriški odred Pugalj. Za gradnjo je bilo porabljenih 228.250,083 din v letu 1986 in 27.129,643 v letu 1987. Soinvestitor Papirnica Vevče je povrnila sredstva v višini 66.409,347 din.

Zaklonišče je še vedno premalo, zato bodo potrebe po njih še naprej ostajale. Podrobneje se o zakloniščih lahko vsakdo seznanil v svojem kraju bivanja - v krajevni skupnosti. Zelo primerna priložnost za to so vsakoletni programi v sklopu usposabljanja prebivalstva o večinah SLO in DS.

S. G.

● OBČINSKI KOMITE ZKS

O razmerah v širši domovini in v občini

Naš občinski komite ZKS je na seji 22. septembra poslušal in obravnaval vrsto informacij, ki so se nanašale na razmere v naši državi. Člani občinskega komiteja so se seznanili z uresničevanjem sklepov, pobud in predlogov konference ZK Slovenije, s poslovnimi uspehi ozodov naše občine v prvi polovici tega leta, z vsebino 20. seje CK ZKS, ki je bila 27. junija, z nalogami CK ZKS, sprejetimi na seji predsedstva 1. septembra in s stališči glede urejanja razmer v SAP Kosovo, sprejetimi na isti seji.

Uvodno informacijo k tej obširni točki je imel predsednik občinskega komiteja ZKS naše občine Ivan Kuhar, v njej pa so bile razmere v Jugoslaviji predstavljene izredno kritično, resno in realno, celo bolj, kot kasneje v razpravi sami.

Že prvi razpravljalec, Marjan Moškrič, se je dotaknil tudi Papirnice Vevče (v nadaljevanju so to storili še drugi), ki je menil, da bo reševanje tako imenovanih tehnoloških viškov na tak način obremenilo tiste, ki še delajo. Franc Molan je dejal, da bi delovali.

bilo razreševanje tehnoloških viškov bolj učinkovito skozi iskanje novih idej in programov. Hkrati pa je izrazil bojazn, da v vzdušju, ko imamo vsepovsod preveč zaposlenih, ne bi zaposlovali mladih strokovnjakov, kar bi bila velika napaka.

Radivoj Jesenšek je bil drugega mnenja in dejal, da mora v trznem gospodarstvu delovati tudi trg delovne sile. Tone Žagar se je pritoževal nad informacijami, ki niso dovolj hitre in natančne. Odgovoril mu je Jovo Pjevič in pojasnil, da je problem informiranja v kadrovske politiki (na čelu novinarskih hiš so politiki in ne strokovni ljudje) in v zaprtih virih informiranja. Misli tudi, da ne obstaja spor med Slovenijo in Srbijo, marveč med naprednim in zaostalim. Predsednik našega izvršnega sveta Miro Sotler je razložil model reševanja tehnoloških in ekonomskih viškov, ki so ga prvič uporabili v Papirnici Vevče. Mitja Zupanek pa je dejal, da tudi denar pri naša nova delovna mesta, zato bi morali zahtevati več akumulacije za razvoj, vendar v ta problem nočemo dregniti.

Člani občinskega komiteja so tudi sklenili, da bodo od 26. do 29. septembra posveti sekretarjev osnovnih organizacij ZK, organizirani po skupinah (krajevne skupnosti, družbene dejavnosti in dve skupini iz gospodarstva). Na njih naj bi poslušali informacije, ki jih je obravnaval na tej seji občinski komite ZKS.

D. J.

D. J.

Komunalna v ospredju

(nadaljevanje s 1. strani)

Delegatka iz krajevnih skupnosti Jože Moškrič-Ciril pa je opozorila, da v programu ni novih peči za krematorij na Žalah, čeprav jim je bilo to obljubljeno. Emisija črnega dima in neprijeten vonj motita prebivalce v Novih Jaršah. Predstavniki komunalne skupnosti je odgovoril, da je peč po zakonu osnovno sredstvo tozda žale in jo je dolžan, kadar je iztrošena, zamenjati. Vendar tozda žale za to nima denarja, komu-

nalna skupnost pa je tu mislila le sodelovati zraven.

Vsi trije zbori so sprejeli še predlog periodičnega načrta za delo od oktobra do konca letošnjega leta (predlog je bil v primerjavi z osnutkom nekoliko popravljen), predlog odloka o občinskih upravnih taksah, razrešila pa sta tudi Dušana Šeška dolžnosti ne-profesionalnega člana našega izvršnega sveta za področje zunanjetrgovinske menjave, ker bo sprejel novo delovno dolžnost.

D. J.

● USTANOVNA SKUPŠČINA STANOVANJSKE SKUPNOSTI

Končno v Ljubljani le ena skupnost

Po dolgih letih razprav, zapletanja in razpletanja je bila v petek, 30. septembra, končno le ustanovna skupščina, na kateri so delegati vseh petih ljubljanskih občin oblikovali novo samoupravno stanovanjsko skupnost, ki bo nadomeščala prejšnjih šest.

Kar nekajletnim pripravam na to ustanovno skupščino ene stanovanjske skupnosti je botrovalo več vzrokov. Slabe izkušnje s Stanovanjskim podjetjem Ljubljana, odtujenost in tudi slabo delo strokovnih služb ter bojazn, da bo tega z ukinutvijo občinskih stanovanjskih skupnosti še več, so bili glavni vzrok za nekajletno zorenje pogojev za ustanovitev nove stanovanjske skupnosti. Pravilo, da ta zagotavlja premik na bolje - manj sestankovanja, večjo učinkovitost dela, racionalizacijo in še bi lahko naštevali, seveda ob upoštevanju in spoštovanju zapisanega ter realnem pričakovanju, kajti prav na stanovanjskem področju so bila pričakovanja čisto večja od možnosti.

Skupščina stanovanjske skupnosti ljubljanskih občin sestavlja zbor uporabnikov in zbor izvajalcev. Zbor uporabnikov ima 70 delegatskih mest, 25 delegatov delegirajo delegacije krajevnih skupnosti, 41 delegatov delegirajo delegacije iz združenega dela, po enega delegata pa delegirajo Zveza društev upokojencev, invalidi preko svojih združenj, organizacije ZZB NOV in občani, ki pri bankah namensko varčujejo za stanovanja.

Zbor izvajalcev šteje 20 delegatskih mest, in sicer: štiri delegate delegirajo delovne organizacije ali skupnosti, ki opravljajo strokovna dela na področju stanovanjskega gospodarstva; štiri de-

legate delegirajo organizacije, ki urbanistično načrtujejo, urejajo stavbna zemljišča, opravljajo gradbeni inženiring; 10 delegatov organizacije združenega dela, ki gradijo, nadzorujejo ali prenavljajo stanovanjske objekte v družbeni lasti; enega delegata stanovanjske zadruge in prav tako enega delegata delavci, ki z zasebnim delom opravljajo samostojno dejavnost s sredstvi v lasti občanov pri graditvi in vzdrževanju stanovanj in stanovanjskih hiš.

Za predsednika skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti ljubljanskih občin so izvolili Vinka Mura, za predsednika zbora uporabnikov Boga Modica in za predsednika zbora izvajalcev Nika Burnika.

S. G.

Splošne enote civilne zaščite tudi v novih stanovanjskih objektih

Civilna zaščita je tisti del družbene samozščite, ki lahko v določenih okoliščinah (potres, požar, različne nevarnih snovi in ostalih elementarnih ter drugih hudih nesrečah ter vojni) ob dobri organiziranosti prepreči marsikatero izgubo človeškega življenja in materialne dobrine. Zato se zavedamo nujnosti dobro organizirane civilne zaščite v vseh okoljih našega življenja.

V zadnjih letih so v naši občini zgradili več večjih stanovanjskih naselij, v njih pa živi skoraj polovica prebivalcev naše občine. V tako zgoščenih naseljih je ogroženost ljudi in drugih materialnih dobrin velika, če bi prišlo do vojne ali naravnih ter drugih hudih nesreč. Osnovni ukrep civilne zaščite v teh okoljih temelji na osebni in vzajemni pomoči občanov, ki je najbolj učinkovit ukrep v prvi fazi.

Občinski štab za civilno zaščito je preveril stanje organiziranosti in pripravljenosti v stanovanjskih objektih v novih soseskah (Nove Fužine, Štepanjsko naselje, Nove Jarše) in ugotovil, da je nezadovoljiva. Na njegov predlog pa je Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Moste-Polje 20. septembra sprejel sklep, s katerim podpira predlog za ustanovitev splošnih

enot civilne zaščite v stanovanjskih objektih, ki imajo nad deset stanovanjskih enot in zavezuje hišne svete in druge upravljalce stanovanjskih objektov, da takoj ustanovijo splošne enote civilne zaščite.

V stanovanjskih objektih naj hišni sveti vključijo v splošne enote CZ od 3 do 5% stanovalcev, jih opremijo in usposobijo za izvajanje preventivnih in drugih ukrepov za zaščito in reševanje stanovalcev, materialnih in drugih dobrin in za izvajanje drugih nalog CZ v stanovanjski hiši. Pri vseh teh aktivnostih pa hišni sveti oziroma zbori stanovalcev sodelujejo s Samoupravno stanovanjsko skupnostjo in pristojnim štabom za civilno zaščito v krajevni skupnosti. Dobra organiziranost in usposobljenost vseh dejavnikov lahko obvaruje marsikatero življe-

nje in prepreči materialno škodo in je tako pogoj za varnejši jutri.

Tekst in foto: P. K.

Reševanje s spiralno spustnico z visokih objektov